

Ændringsforslag

Drift

Besparelses- forslag   Nødvendigt forslag   Forslag til ønsket udvikling   Kompenserende besparelse   Fastholdelses- forslag

1. Regulering af demografi

2. Beskrivelse af forslag (handling inkl. opfølgning)

Jf. ændret befolknings- og elevprognose justeres demografien på følgende områder:

Skole, SFO og klub

For skolerne bestemmes den økonomiske ramme af ændringen i prognosen for 6-17 årige i budgetårene. Dertil korrigeres reguleringen i forhold til direkte elevrettede udgifter som andel af udgifter tildelt i folkeskolen. Prognosen er svagt stigende i forhold til prognosen året før.

For SFO og klub-området bestemmes den økonomiske ramme af ændringen i prognosen for 6-9 årige i budgetårene. Dertil korrigeres reguleringen i forhold til pasningskoefficienten, svarende til 70,17%

Børn & Dagtilbud

Der er foretaget en opdatering af opgørelsesmetoden, og som følge heraf forventes der nu ca. 235 færre børn i dagtilbudsområdet, især de helt små på 0-2 år, i forhold til den tidligere prognose. Denne ændring har en betydelig indflydelse på det forventede børnetal og har dermed også konsekvenser for vores behov for ressourcer og kapacitet inden for dagtilbudsområdet.

Sundhed & Omsorg

I budgetmodellen er der otte forskellige enhedsbeløb, alt efter hvilken aldersgruppe borgerne er inddelt i. Det betyder, at hvis der kommer en ekstra 80 årig giver det en større budgetforøgelse frem for en ekstra 40 årig, alt andet lige. Til brug for beregning af enhedsbeløbet er der anvendt aktivitetstal/belægning for plejecentre, hjemmepleje, sygepleje, hjælpemidler, træning og rehabilitering.

Det skal bemærkes, at områderne kommunal boligforsyning, sundhed, kommunal medfinansiering og køkkenområdet ikke reguleres af budgetmodellen.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Formålet med demografiregulering er at fastholde serviceniveau uafhængigt af efterspørgslen (antal brugere/borgere).

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Regulering af demografi, drift	2.894,9	4.750,8	1.068,1	-6.889,5
Skole	1.905,7	1.529,0	260,1	-3.040,2
Børn & Dagtilbud, herunder Sundhedsplejen	-11.469,1	-9.031,7	-9.290,1	-12.826,1
SFO og klub	-66,8	-107,8	-339,9	289,6
Sundhed & Omsorg	12.525,1	12.361,3	10.438,0	8.687,2
Områdets totale budget	0,0	0,0	0,0	0,0

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (*antal årsværk*)

Der vil ske personalemæssige tilpasninger afhængigt af det vedtagne budget.

7. Konsekvenser for andre politikområder

Ingen

8. Tidligere besparelser / udvidelser

I budgetlægningen for 2024-27 blev der indarbejdet demografiændringer for samlet -5,4 mio. kr. i 2024 og stigende til -21,5 mio. kr. i 2027.

Besparelses- Nødvendigt Forslag til ønsket Kompenserende Fastholdelses-
 forslag forslag udvikling besparelse forslag

1. Udmøntning af tidligere års pulje til sparekrav
(handling inkl. opfølgning)

2. Beskrivelse af forslag *(handling inkl. opfølgning)*

Ved budgetlægningen for 2024-2027 blev der vedtaget en sparepulje på dokumentation og administration, som skulle udmøntes via konkrete tiltag fra det flerårige samarbejdsprogram ved budgetlægningen for 2025-2028.

Regeringen og KL har aftalt 113 regelforenklingsstiltag, der skal nedbringe dokumentation og administrative udgifter i kommunerne til bl.a. ved forenkling og afskaffelse af lokale regler, registrerings- og dokumentationskrav og mål, forenkling af arbejdsgange samt øge frihed til institutionerne og mindre detailstyring herunder mindre tilsyn.

Regelforenklingsforslagene er bredviftet og på den baggrund anbefales det at lade de enkelte områder arbejde med tiltagene alt efter, hvad der giver lokal mening.

På den baggrund forslås det at nulstille sparepuljen fra budget 2024-27, ved at fordele besparelsen ud på alle udvalg og politikområder efter en proportional fordelingsnøgle svarende til udvalgenes budgetandele.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Udmøntning af tidligere års pulje til sparekrav	0,0	0,0	0,0	0,0
- Nulstilling af tidligere års pulje til sparekrav på dokumentation og administration	15.000,0	15.000,0	15.000,0	15.000,0
- Udmøntning af sparekrav fordelt pr. udvalg				
- Økonomiudvalget	-2.017,6	-1.990,1	-1.968,3	-1.968,3
- Plan & Byudviklingsudvalget	-611,7	-612,7	-610,5	-610,5
- Klima & Miljøudvalget	-173,0	-169,7	-168,9	-168,9
- Social & Arbejdsmarkedsudvalget	-2.915,2	-2.917,9	-2.907,3	-2.907,3
- Børn & Skoleudvalget	-4.880,8	-4.835,2	-4.812,8	-4.812,8
- Kultur & Fritidsudvalget	-589,4	-585,9	-582,3	-582,3
- Sundhed & Omsorgsudvalget	-3.812,3	-3.888,5	-3.949,9	-3.949,9
Områdets totale budget	0,0	0,0	0,0	0,0

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser *(antal årsværk)*

Det forventes at spareforslaget kan udmøntes via effektiviseringer, fx ved at ledige stillinger ikke genbesættes. Det kan dog ikke udelukkes udmøntningen af spareforslaget at betyde personalereduktioner.

7. Konsekvenser for andre politikområder

Undtaget for sparekravet er: Politisk organisation, Brand & Redning, Kommunal Boligforsyning, skadedyrsbekæmpelsen, IT-kontrakter, revisionskontrakt, huslejekontrakter, tjenestemandspensioner, barselsfonden, arbejdsskader, intern afregning for administrationsbidrag, den nye ferieordning og administrationsbidrag til UDK.

8. Tidligere besparelser / udvidelser

I budget 2024 besluttede byrådet at udmønte en effektivisering på 15 mio. kr. på det administrative område på konto 5 og 6 gældende fra 2024 og frem.

Besparelses- forslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelses- forslag

1. Generelt effektiviseringsforslag

2. Beskrivelse af forslag (handling inkl. opfølgning)

Den økonomisk status forud for 1. behandling af budget 2025-28 viser et driftsoverskud i 2025 på 189 mio. kr., hvilket er 37 mio. kr. lavere end måltallet på de 226 mio. kr. Tilsvarende er driftsoverskuddet betragtelig under måltallet på 226 mio. kr. i overslagsårene.

Strukturel balance, drift

mio. kr. i løbende priser	2025	2026	2027	2028
Måltal for driftsoverskud	-226	-226	-226	-226
Driftsoverskud i teknisk budget 2025-28	-189	-214	-170	-124
Driftsunderskud ud fra måltal	37	12	56	122

Hvis forhandlingsudvalget ønsker at kunne prioritere nye forslag, vil der være behov for at skabe et økonomiske råderum, der sikrer strukturel balance på driften i hele budgetperioden og derudover give forhandlingsudvalget et råderum og mulighed for at kunne prioritere i forslagene i ændringskatalogerne.

Økonomiudvalget har i forbindelse med vedtagelse af budgetstrategien for budget 2025-28 bedt fagudvalgene finde besparelser for 60 mio. kr. årligt.

Med vedtagelsen af spareforslagene vil økonomien stadig være under pres og det økonomisk råderum være begrænset i budgetperioden. Hvis forhandlingsudvalget ønsker at kunne prioritere nye forslag, vil der være behov for at skabe et yderligere økonomiske råderum. Dette råderum kan skabes ved at gennemføre effektiviseringer i driften.

Det er normal praksis, at kommuner arbejder med løbende effektiviseringskrav i budgettet. I 6-by regi anvendes generelle effektiviseringspuljer i varierende grad og udformning.

Odense	Aalborg	Randers	Aarhus	København
Effektiviseringsstrategi på 0,75 % af servicerammen årligt. 0,5% går til råderummet og 0,25 % beholder udvalgene selv	Ved B24 blev der aftalt en kasse-opbygningsplan med sparekrav: 1% i 24, stigende til 2% i 2025 og 2,5% i 2026. Der er yderligere pålagt 0,5% ekstra i 2025. Disse penge afleveres til kassen.	0,5% årligt	For at skabe et råderum til at sætte politisk retning og prioritering i de årlige budgetter, fastlægges hvert år et fællesbidrag på 0,375 % af de samlede decentraliserede rammer.	KBH har en flerårig effektiviseringsstrategi, hvor der historisk har været et effektiviseringsmåltal, der udgør 1-1,5 pct. af den samlede serviceramme. I budget 2025 udgør effektiviseringsmålet 0,8 pct. af serviceramme. Alle effektiviseringerne indgår i de fælles budgetforhandlinger. Fagområderne kan søge om investeringsmidler til at finansiere implementeringen af effektiviseringer.

Det forslås derfor, at der på alle udvalgs- og politikområder skal gennemføres effektiviseringer. Provenuet af effektiviseringerne skal bidrage til at skabe strukturel balance på driften i hele budgetperioden og giver forhandlingsudvalget et råderum og mulighed for at kunne prioritere i forslagene i ændringskatalogerne.

Effektiviseringerne skal findes via lokale indsatser i de enkelte direktørområder, hvor det er det enkelte direktørområdes opgave at finde reduktioner på eget område, alt efter hvad der giver lokal mening.

I Esbjerg Kommune svarer 0,5% af driftsbudgettet til ca. 29 mio. kr. 1,0 pct. svarer til godt 57 mio. kr. og 1,5 pct. svarer til ca. 86 mio. kr.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Udmøntningen af effektiviseringerne skal som udgangspunkt ikke påvirke det fastlagte serviceniveau. Hvis udmøntningen giver anledning til ændringer af serviceniveauet, vil forvaltningen bringe en sag frem til politisk behandling i Økonomiudvalget.

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Vedtagelse af 0,5 pct. effektivisering	-28.800	-28.800	-28.900	-28.900
Vedtagelse af 1,0 pct. effektivisering	-57.600	-57.600	-57.800	-57.800
Vedtagelse af 1,5 pct. effektivisering	-86.400	-86.400	-86.700	-86.700
<i>Områdets totale budget</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Udmøntningen af effektiviseringerne vil bestå af varierende og bredviftet tiltag. De vil bl.a. omhandle andre budgetposter end løn, men det kan ikke udelukkes at forslaget vil indebære bortfald af stillinger

7. Konsekvenser for andre politikområder

Effektiviseringerne fordeles ud på udvalgene og politikområder efter en proportional fordelingsnøgle svarende til udvalgenes budgetandele.

Undtaget for effektiviseringskravet er: Politisk organisation, Brand & Redning, Kommunal Boligforsyning, skadedyrsbekæmpelsen, IT-kontrakter, revisionskontrakt, huslejekontrakter, tjenestemandspensioner, barselsfonden, arbejdsskader, intern afregning for administrationsbidrag, den nye ferieordning og administrationsbidrag til UDK.

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Besparelses- forslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelses- forslag

1. Investering i tiltag ved Familierådgivningen

2. Beskrivelse af forslag

Social & Arbejdsmarkedsudvalget har i udvalgsmødet den 11. juni godkendt en genopretningsplan for børnehandicapområdet i Familierådgivningen.

I lyset af den senere tids massive kritik af Familierådgivningens sagsbehandling på børnehandicapområdet og forholdene generelt i Familierådgivningen, foreslår forvaltningen at der i budgetlægning 2025-2028 prioriteres midler til understøttelse af hensigterne bag genopretningsplanen for børnehandicapområdet og understøttelse af lignende tiltag på tværs af Familierådgivningen.

Forvaltningen foreslår, at der i budgetforhandlingerne prioriteres 5 mio. kr. årligt til en investering i tiltag med førnævnte fokus.

Ved en bevilling i budget 2025-2028 som foreslået, vil forvaltningen inden årets udgang udarbejde en plan for udmøntning af budgetmidlerne til godkendelse i Social & Arbejdsmarkedsudvalget.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Den enkelte rådgiver vi få et lavere sagstal, som vil kunne styrke samarbejdet med borgerne og derigennem højne serviceniveauet.

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Familierådgivningen	5.000,0	5.000,0	5.000,0	5.000,0
Genopretning af Familierådgivningen	5.000,0	5.000,0	5.000,0	5.000,0
<i>Områdets totale budget – Familierådgivningen</i>	<i>71.473,5</i>	<i>71.343,2</i>	<i>71.371,4</i>	<i>71.371,4</i>

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Den endelige plan for udmøntning af udviklingsforslaget – og personaleressourcer til understøttelse heraf, vil blive godkendt i Social & Arbejdsmarkedsudvalget, hvorfor omfanget af personalekonsekvenser ikke kendes for nuværende.

7. Konsekvenser for andre politikområder

-

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Opretning driftsbudget Esbjerg Lufthavn

2. Beskrivelse af forslag

Budgettet for Esbjerg Lufthavn kan ikke rumme den faktiske aktivitet i lufthavnen, hvilket tidligere sager om tillægsbevillinger også understøtter. Derfor indeholder dette forslag en opretning af budgettet, så det kan rumme aktiviteten i lufthavnen og derved bliver der en bedre mulighed for økonomisk styring og sikring af budgetoverholdelse.

Forventningerne til 2025 er, at trafikken vil være på niveau med trafikken i 2024 inden for både helikopter- og fastvingetrafikken. Der vil være fokus på de forventninger, der er til Esbjerg Lufthavn i forbindelse med dens status som kritisk infrastruktur, samt de udviklingsmuligheder, der opstår i kølvandet på regeringens aftale med SF og Enhedslisten om at styrke den grønne omstilling af luftfarten. Udviklingsmulighederne og betingelserne herfor er ikke beskrevet i regeringens aftale, og derfor heller ikke indregnet i dette forslag.

I det forventede regnskab 2024 indgår et underskud på 6,5 mio. kr., og da der samtidigt er budgetteret med et overskud på 0,5 mio. kr., mangler der således 7,0 mio. kr. i 2024 for at budgettet kan rumme det forventede regnskab 2024. Det samme vil være gældende for de kommende år ud fra ovenstående prognose.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Forslaget fastholder nuværende serviceniveau.

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Opretning af driftsbudget, drift	7.000,0	7.000,0	7.000,0	7.000,0
Områdets totale budget (Lufthavnens samlede budget)	-254,0	-254,0	-254,0	-254,0

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Opretningen af driftsbudgettet finansieres af kassebeholdningen.

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Forslaget sikrer fortsat drift i Esbjerg Lufthavn.

7. Konsekvenser for andre politikområder

Ingen.

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Esbjerg Lufthavn har i de seneste år særskilt fået tilført tillægsbevillinger af Byrådet for at kunne opretholde driften.

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Yderligere midler til indvendigt vedligehold

2. Beskrivelse af forslag

Byggebranchen er udfordret i forhold til store prisstigninger, især på de bygningsmaterialer der bliver produceret med et stort energiforbrug.

Hertil er budgettet igennem en årrække nedsat som en følge af vedtagne rammebesparelser på varekøb samt håndværker- og tjenesteydelser. Rammebesparelserne medfører et lavere vedligeholdelsesniveau og dermed værdiforringelse af kommunens bygninger.

Budgettet til indvendigt vedligehold er ca. 8,3 mio. kr. pr. år. hvoraf der bruges 3,5 mio. kr. pr. år. til lovpligtige eftersyn.

En væsentlig del af det resterende budget til indvendigt vedligehold anvendes imidlertid til at holde klimaskærme (udvendigt vedligehold) intakte, idet det er vurderet som en vigtigere aktivitet end den indvendige vedligeholdelse. Der er udarbejdet særskilt forslag på budgetmidler til den udvendige vedligeholdelse.

Opgaver på indvendigt vedligehold løses kun hvis det har karakter af sikkerhedsmæssige forhold.

Indvendige vedligeholdelsesopgaver omfatter, udover lovpligtige eftersyn, blandt andet maling og anden reparation af overflader. I bygninger som skoler og daginstitutioner hvor der traditionelt er et stort slid er det umuligt at opretholde et tilfredsstillende niveau. Flere institutionslederne har allerede ytret utilfredshed med, at det visuelle indtryk er forringet.

Det foreslås, at der afsættes yderligere 16,5 kr./m², svarende til 7,5 mio. kr./år. Midlerne foreslås indarbejdet efter en trappemodel, hvor der i år 1 afsættes yderligere budget på 3,5. mio. kr. og i år 2 og 3 år stigende med yderligere 2,0 mio. kr. Derved vil det samlede budget til indvendig vedligeholdelse således svare til behovet på 32 kr./m².

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

-

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Yderligere midler til indvendigt vedligehold, drift	3.500,0	5.500,0	7.500,0	7.500,0
Områdets totale budget (Indvendigt vedligehold)	8.315,4	8.328,1	8.328,1	8.328,1

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Ingen bemærkninger

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Ingen bemærkninger

7. Konsekvenser for andre politikområder

I bygninger som skoler og daginstitutioner hvor der traditionelt er et stort slid er det umuligt at opretholde et tilfredsstillende niveau. Flere institutionslederne har allerede ytret utilfredshed med at det visuelle indtryk er forringet

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Teknik og Miljø overtog i 2020 den bygningsrelaterede drift, herunder den indvendige vedligeholdelse, fra kommunale institutioner som skoler, daginstitutioner m.v. og der blev omplaceret ca. 7,0 mio. kr. fra områderne til Teknik & Miljø.

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Udarbejdelse af en naturpolitik

2. Beskrivelse af forslag

Esbjerg Kommune har stort fokus på klimaindsatsen, men der mangler en politisk retning for kommunens indsats for natur- og biodiversitetsområdet.

En naturpolitik kan, som i andre kommuner, sætte retning og understøtte kommunens indsats på naturområdet, samt områder der påvirker naturen og biodiversiteten i kommunen.

Det foreslås derfor, at der afsættes 600.000 kr. i 2025, som ramme til udarbejdelse af en naturpolitik. Midlerne skal give mulighed for støtte til:

- Facilitering af politisk proces, hvor processen bliver tilrettelagt i samarbejde Klima & Miljøudvalget
- Udarbejdelse af udkast i samarbejde med lokalsamfund mv
- Proces med afstemning i forhold til den øvrige organisation, anden lovgivning og andre bindinger
- Gennemførelse af beslutningsproces og efterfølgende kommunikation.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Ingen bemærkninger

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.

	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Udarbejdelse af en naturpolitik, drift	600,0	0,0	0,0	0,0
<i>Områdets totale budget p.t. ikke afsat budget</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Uden finansiering vil der ikke kunne findes ressourcer til arbejdet.

7. Konsekvenser for andre politikområder

En naturpolitik vil være retningsgivende for kommunens udvikling.

8. Tidligere besparelser / udvidelser

-

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Fokus på klimaindsatsen – opnormering til Klima

2. Beskrivelse af forslag

Esbjerg Kommune har et ambitiøst mål om CO2-neutralitet i 2030.

Det er derfor nødvendigt, at vi fremadrettet fortsat styrker klimaindsatsen, så vi både kan implementere de nuværende tiltag, og alt det der derudover skal til for at skubbe Esbjerg Kommune hele vejen over målstregen – hele vejen mod 2030 – og derefter.

Vi har pt. 3 klimamedarbejdere i Klimateamet, hvoraf de to er projektansættelser med udløb med udgangen af 2025. Fastansættelse af de to projektstillinger ligger i et særskilt fastholdelsesforslag.

For at understøtte de forskellige processer og indsatser er der behov for yderligere en medarbejder i Klima. Behovet skyldes et fortsat og styrket arbejde med at understøtte processerne såvel internt som eksternt.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Ingen bemærkninger.

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Opnormering i Klima	650,0	650,0	650,0	650,0
<i>Områdets totale budget (EK's Klimaindsats)</i>	<i>3.219,0</i>	<i>852,7</i>	<i>852,7</i>	<i>852,7</i>

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Forslaget fremsendes på opfordring fra Klima & Miljøudvalget uden forslag til besparelser eller egenfinansiering.

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Opnormering med 1 stilling (1 årsværk 2025)

7. Konsekvenser for andre politikområder

Ingen bemærkninger

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Ingen bemærkninger

Besparelses- Nødvendigt Forslag til ønsket Kompenserende Fastholdelses-
forslag forslag udvikling besparelse forslag

1. Budgetniveau på voksensocialområdet

2. Beskrivelse af forslag

KL og regeringen har den 31. maj 2024 indgået en aftale om kommunernes økonomi for 2025. Som det fremgår af aftalen, så indeholder aftalen blandt andet et løft på 3,2 mia. kr. til lokal velfærd, som kan anvendes til at dække udgifter til den demografiske udvikling, til at håndtere udgiftspresset og derudover til at investere i at udvikle den lokale velfærd.

KL og regeringen blev allerede den 6. maj, som led i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2025, enige om en delaftale på det specialiserede socialområde. Aftalen indeholder en række tiltag med hensigten om at øge det kommunale prioriteringsrum, skabe større tryghed og forudsigelighed for borgerne og reducere udgifterne på det specialiserede socialområde. Tiltagene omfattet af delaftalen har derudover overordnet set til hensigt, på sigt, at bidrage til en stabilisering af udgiftsudviklingen på området. Samtidig skal anbefalingerne bidrage til en bedre styring på socialområdet, så ressourcerne bruges bedst muligt, og bidrage til en faglig og økonomisk bæredygtig udvikling af socialområdet. I aftalen fremhæves ligeså, at tiltagene ikke forventes at have fuld gennemslagskraft i 2025.

Status på voksensocialområdet i Esbjerg kommune

Som led i budgetaftale 2024 blev det besluttet, at Social & Arbejdsmarkedsudvalget skulle arbejde videre med at skabe økonomisk balance på både det specialiserede voksen- og familieområde.

Social & Arbejdsmarkedsudvalget har i 2023, sideløbende med de generelle budgetreduktioner, gennemført ekstraordinære udgiftsreduktioner på de to områder, med i alt ca. 30 mio. kr.

Herudover er der i foråret 2024 igangsat flere konkrete tiltag, til afdækning af potentialer for langsigtet styrkelse af den økonomiske balance på voksensocialområde. Herunder kan fremhæves at der er igangsat udarbejdelse af en masterplan for kapacitetsstyring på botilbudsområdet, der alene udgør godt 60% af udgifterne på området og hertil er igangsat en analyse af serviceniveauet på området. Ydermere arbejdes der med at øge effekten af den leverede service, ved implementeringen af en kompetencestrategi på tværs af hele det specialiserede socialområde og så er der igangsat planlægningen af en større effektivisering af rammerne om aktivitets- og samværstilbud efter §103 og §104.

Udover de lokale tiltag, så vil forvaltningen i de kommende år arbejde med at udvinde potentialerne af delaftalen på socialområdet og de tiltag til f.eks regelforenklinger, der af regeringen og KL vurderes at kunne styrke områdets økonomi. Forvaltningen vurderer ikke at tiltagene har en økonomisk effekt på kort sigt. Forvaltningen vil som led i indsatsen for en bedre balance på socialområdet, løbende orientere Social & Arbejdsmarkedsudvalget om erfaringerne med indfrielse af potentialerne.

Efter hensigterne i budgetaftale 2024, omkring en bedre økonomisk balance på det specialiserede område, så vil forvaltningen sammen med Social &

Arbejdsmarkedsudvalget fortsat have fokus på at identificere yderligere tiltag til styrkelse af den økonomiske balance på området i den kommende budgetperiode.

Forventninger til den økonomiske udvikling

Forvaltningen forventer også at ovenstående igangsatte tiltag på voksensocialområdet, kan bidrage til en bedre balance i økonomien på det specialiserede voksensocialområde.

Det forventes dog ikke, at områdets udgifter og indtægter kan bringes i balance alene ved lokale effektiviseringstiltag.

Dette blandt andet begrundet i, at merforbrug på området strukturelt kan konstateres ikke kun i enkelte kommuner, men mere generelt på landsplan og herudover, at Index100 analyserne udarbejdet for Esbjerg kommune viser, at Esbjerg kommunes voksensocialområdes forbrug er under niveauet for sammenlignelige kommuner.

Styringsprincipper og revision

Budgettet på Voksensocialområdet har i de seneste år været markant under det faktiske forbrug, og budgettet har dermed reelt ikke fungeret som den økonomisk ramme som området realistisk set har kunne styre efter og kunne holde aktiviteterne inden for. Det er uhensigtsmæssigt for den kommunale styrelseslov og kommunes kasse- og regnskabsregulativ tilskriver, at aktiviteter der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, ikke må iværksættes før byrådet har meddelt den fornødne bevilling.

Kommunens bevillings- og styringspraksis på voksensocialområdet kommenteres af Kommunens Revision (EY) i forbindelse med revisionsberetningen for årsregnskab 2023. EY henviser til styrelseslovens § 40 og henstiller, at der ikke afholdes udgifter, uden at der er givet den fornødne bevilling. EY anbefaler videre, at styringen af overførte merforbrug administreres under hensyntagen til styrelseslovens § 40.

Sammenfattende er kommunens bevillings- og styringsmæssige praksis på voksensocial-området problematisk og uhensigtsmæssigt fordi der de seneste år er givet større og større tillægsbevillinger efter at aktiviteterne på området er gennemført. Ideelt set skal byrådet bevilge et retvisende budget på voksensocialområdet i forbindelse med budgetvedtagelsen ift. gældende regler og praksis angivet i den kommunale styrelseslov og kommunens kasse- og regnskabssystem. I forbindelse med indgåelse af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen, blev der afsat yderligere midler til kommunal service og derfor udhules signalværdien med at vise en underfinansiering overfor staten.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Af hensyn til at det eksakte økonomiske potentiale i de tidligere anførte lokale og nationale tiltag ikke er kendt på nuværende tidspunkt, så foreslår forvaltningen, at balancen i økonomien på voksensocialområdet bør indfindes trinvis over den kommende budgetperiode, så der løbende kan ske en udligning af budgetniveauet ved en kombination af budgettilførsel og en indfrielse af potentialer ved de nævnte tiltag.

Forvaltningen foreslår en udligningsmodel for perioden 2025-2028, hvor budgetniveauet i første omgang øges med 40 mio. kr. årligt fra år 2025 og hvor der i budgetlægningen for årene 2026, 2027 og 2028, årligt fremlægges budgetforslag om budgettilførsel, tilpasset efter den aktuelle vurdering af områdets økonomiske udvikling og det indfriele potentiale af de igangsatte tiltag.

Forvaltningen foreslår dermed en model, hvor budgetniveauet for voksensocialområdet forventes i balance ved regnskabsafslæggelse af regnskabsår 2028, som følge af en løbende kombination af budgettilførsel og effektiviseringstiltag.

På baggrund af Index100 analysen, der viser at voksensocialområdet i Esbjerg kommune allerede har et forbrug der er lavere end i sammenlignelige kommuner, så vurderer forvaltningen ikke at der er potentiale for at reducere mærkbart i udgiftsniveauet på området, uden dette vil kræve en omfattende reduktion i serviceniveauet. Forvaltningen foreslår derfor, at såfremt det politisk besluttes at bringe budgettet i balance ved blandt andet at reducere kraftigt på områdets udgiftsniveau, så bør der indhentes ekstern konsulentbistand til analyse og beskrivelser af potentialer og de forventede konsekvenser for serviceniveauet ved indfrielse heraf, til videre politisk beslutning omkring fremtidigt serviceniveau.

4. Økonomi

I Budgetrevision af 30. april fremgik et skøn for merforbrug på voksensocialområdet for 2024, på i alt 117 mio. kr.

Udgiftspresset, som er konstateret over en årrække i landets kommuner, ser også ud til at fortsætte i Esbjerg kommune. Forvaltningen har i det nyeste skøn vurderet det forventede merforbrug for 2024, til i alt ca. 125 mio. kr.

Forvaltningen foreslår at der tilføres området 40 mio. kr. årligt fremover og at der ved de kommende budgetlægninger for 2026-2028 årligt tages stilling til hvorvidt der skal ske yderligere budgettilførsel.

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Budgetniveau, Voksensocial	40.000,0	40.000,0	40.000,0	40.000,0
<i>Drift</i>	40.000,0	40.000,0	40.000,0	40.000,0
Områdets totale budget	649.889,6	648.181,9	649.175,6	649.175,6

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

7. Konsekvenser for andre politikområder

-

8. Tidligere besparelser / udvidelser

I 2023 blev der som følge af Social & Arbejdsmarkedsudvalgets beslutning, gennemført ekstraordinære udgiftsreduktioner på voksensocialområdet, på i alt 30 mio. kr. Hertil blev der i 2024 gennemført budgetreduktioner på i alt 10,2 mio. kr.

Besparelses- Nødvendigt Forslag til ønsket Kompenserende Fastholdelses-
forslag forslag udvikling besparelse forslag

1. Oprettelse af ordblindeklaser i Ribe/Bramming

2. Beskrivelse af forslag

Der stilles forslag om udvidelse af ordblindeundervisningen i Esbjerg Kommune.

Børn- og Skoleudvalget drøftede den 16. januar 2024 ordblindeindsatsen i Esbjerg Kommune, og udvalget ønskede en sag til budget 2025, hvor der oprettes ordblindeklaser, der kan være tilbud til elever fra Bramming- / Ribe områderne, og at antallet af elever i klasserne nedsættes fra 16 elever til 14 elever. Baggrunden for udvalgets ønske er, at ordblindeklaserne i Esbjerg har meget få elever fra Bramming og Ribe, og at en evaluering viser, at eleverne i ordblindeklaserne i stigende grad har andre udfordringer end ordblindhed, hvilket ikke giver den fornødne tid til fokus på det faglige arbejde med elevernes ordblindhed.

På Spangsbjergskolen, Cosmos tilbydes pt. ordblinde-profilklasser for 6.- 9. klasse. Der er tale om et tilbud efter reglerne om frit skolevalg, og der er udarbejdet optagelseskriterier, som Børn & Familieudvalget blev orienteret om den 26. oktober 2020:

- a) Eleven skal være konstateret ordblind
- b) Ordblindhed skal være elevens primære udfordring

Kommunen yder ikke tilskud til transport, så transporten til/fra skole er således for forældrenes egen regning.

Med den politiske beslutning om at indføre ordblindeklaser på Spangsbjergskolen blev der administrativt også etableret ordblinde-profilklasse i 10. klasse.

Forslaget indeholder følgende:

- 1) Oprette ordblinde-profilklasser på 6.-9. klassetrin i sydøst-området (Ribe-/Brammingområdet)
- 2) Reducere klassestørrelsen fra maksimalt 16 til maksimalt 14 elever i alle ordblinde-profilklasser.
- 3) Politisk vedtagelse af sikring af elevens mulighed for ordblindevenlig undervisningstilbud i 10. klasse. Tilbuddets form, indhold og lokation kan variere fra år til år og besluttet af UngEsbjerg afhængigt af fx antal elever, elevernes bopæl og elevernes behov m.m.

Det skal bemærkes, at der pt. ikke er fundet en skole med egnede lokaler til en ordblinde-profilklasserække fra 6.-9. klasse (kræver som minimum 4 klasselokaler) i Ribe-/Brammingområdet. Evt. etablering af ordblinde-profilklasser i Ribe-/Brammingområdet fordrer, at sådanne lokaler findes.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

Der er med forslaget lagt op til forbedring af serviceniveauet. Med en kommunal fordobling af antal ordblinde-profilklasser på 6.-9. årgang kan flere elever modtage undervisning i ordblinde-profilklasserne og særligt gunstigt er det for elever, der ikke bor i nærheden af det eksisterende tilbud i Esbjerg by.

Der foreslås en indfasning, hvor 6. og 7. årgang starter i skoleåret 2025/2026 dvs. pr. 1. august 2025. I skoleåret 2026/2027 starter en ny 6. klasse og de to allerede eksisterende klasser bliver til henholdsvis 7. og 8. klasse. Det samme sker i skoleåret 2027/2028, hvor der oprettes en ny klasse på 6. årgang og de nu tre eksisterende klasser bliver til henholdsvis 7., 8. og 9. klasse. Dermed er alle 4 årgange fra 6. til 9. klasse indfaset på alle årgange i 6.-9. klasse pr. 1. august 2027.

Samtidig vil forslaget betyde forbedrede muligheder for "ordblindeundervisning med mest mulig kvalitet", idet det foreslås, at det maksimale antal elever pr. klasse reduceres fra 16 elever til 14 elever.

Endelig sikres med forslaget, at ordblinde elever også i 10.klasse sikres ordblindevenlige undervisningstilbud.

4. Økonomi

Grundet uforudsigeligheden i, hvilket antal elever fra hvilke klasser, der søger ordblindeklaserne, er det vanskeligt at estimere, hvorvidt etablering af nye ordblinde-profilklasser i Ribe-/Brammingområdet vil medføre en merudgift på grund af "at eleverne går i skole på en anden skole". Derfor foreslås denne eventuelle merudgift taget fra rammen.

Behovet for et maksimalt elevantal pr. ordblinde-profilklasse væsentlig under kommunens gennemsnitlige klassekvotient på 20,63 elev pr. klasse (udregnet på 6.-9. årgang efter 5. september-tallene 2023) betyder en merudgift.

Ved maksimalt 16 elever en merudgift på 4,63 gange ca. 38.000 kr. = ca. 175.000 kr. til elevtildeling pr. ordblinde-profilklasse.

Ved maksimalt 14 elever en merudgift på 6,63 gange ca. 38.000 kr. = ca. 250.000 kr. til elevtildeling pr. ordblinde-profilklasse.

Med en politisk beslutning om at sikre elevers mulighed for ordblindevenlige undervisningstilbud i 10. klasse, hvor UngEsbjerg bestemmer form og indhold afhængigt af antal elever, elevernes bopæl og elevernes behov foreslås pengene til denne undervisning taget indenfor rammen.

<i>Beløb i 1.000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Ordblindeindsatsen	0,0	0,0	0,0	0,0
Drift:				
- A) Merudgift for kommunes ordblindeprofilklasser på 6.-9. årgang på Spangsbjergskolen og i Ribe-Brammingområdet ved 16 elever pr. klasse	846,0	1.123,0	1.298,0	1.400,0
- B) Merudgift for kommunes ordblindeprofilklasser på 6.-9. årgang på Spangsbjergskolen og i Ribe-Brammingområdet ved 14 elever pr. klasse	1.208,0	1.604,0	1.854,0	2.000,0
- Sikring af elevers mulighed for ordblindevenlig undervisningstilbud i 10. klasse, hvor UngEsbjerg bestemmer form og indhold afhængigt af antal elever, elevernes bopæl og elevernes behov (tages fra rammen)	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering: Uforbrugte midler fra den forberedende grunduddannelse (FGU)	-1.208,0	-1.604,0	-1.854,0	-2.000,0
Skoleområdets totale budget	1.201.790,0	1.201.790,0	1.201.790,0	1.201.790,0

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Finansiering af de øgede driftsudgifter forslås ved uforbrugt budget til FGU.

Der har de seneste år været og forventes fortsat fremadrettet at være uforbrugt budget til FGU, som kan finansiere enten forslag A eller forslag B.

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser

7. Konsekvenser for andre politikområder

-

8. Tidligere besparelser / udvidelser

-

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Vedligehold og restaurering af kommunens kunst i det offentlige rum og uudnyttede midler fra "Oplevelsespuljen"

2. Beskrivelse af forslag

Der er i dag ingen faste rutiner for vedligeholdelse og restaurering af de kunstværker der gennem tiden er placeret i kommunens offentlige rum. Der ønskes midler afsat til dette formål så kunstværkerne til stadighed kan fremstå velbevarede og indbydende, så de opfylder den rolle og funktion på en ordentlig måde som de oprindeligt var tiltænkt.

Forvaltningen har fået registeret alle kommunens kunstværker i det offentlige rum, herunder de enkelte værkers stand. Der er en betydelig del af værkerne der mangler vedligehold og enkelte værker er i så dårlig stand, at det skal vurderes om de kan repareres eller skal kasseres.

Oplevelsespuljen blev etableret i 2023 som en erstatning for Kulturelt Klippekort. Der blev afsat kr. 1,2 mio. over tid, hvor foreninger m.v. kunne søge midler til transport og entre indtægter i forbindelse med kulturelle oplevelser for børn. Det må desværre konstateres, at der ikke er den forventede efterspørgsel efter midlerne. Der var ingen udbetalinger i 2023 og i 2024 har der hidtil kun været ganske få ansøgninger på små beløb. Kulturministeren har annonceret, at regeringen arbejder på at etablere et kulturpas til udsatte børn og unge – tidsperspektiv for dette er ikke kendt.

Ved en omplacering af nogle af disse midler, kan der findes finansiering til vedligeholdelsen af kunsten i det offentlige rum.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

-

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Vedligehold og restaurering af kommunens kunst	0,0	0,0	0,0	0,0
Vedligeholdelse og restaurering	500,0	500,0	0,0	0,0
Omplacering fra oplevelsespuljen	-500,0	-500,0	0,0	0,0
Kulturs totale budget	154.931	154.931	154.931	154.931

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Omplacering fra Oplevelsespuljen

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Ingen

7. Konsekvenser for andre politikområder

Ingen

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Ingen

Spareforslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelsesforslag

1. Vedligehold og restaurering af kommunens kunst i det offentlige rum – Forslag til ønsket udvikling

2. Beskrivelse af forslag

Der er i dag ingen faste rutiner for vedligeholdelse og restaurering af de kunstværker der gennem tiden er placeret i kommunens offentlige rum. Der ønskes midler afsat til dette formål så kunstværkerne til stadighed kan fremstå velbevarede og indbydende, så de opfylder den rolle og funktion på en ordentlig måde som de oprindeligt var tiltænkt.

Forvaltningen har fået registeret alle kommunens kunstværker i det offentlige rum, herunder de enkelte værkers stand. Der er en betydelig del af værkerne der mangler vedligehold og enkelte værker er i så dårlig stand, at det skal vurderes om de kan repareres eller skal kasseres.

Forslaget skal ses i som en fortsættelse af forslag KF 62-90, til finansiering af den fortsatte vedligehold og restaurering.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

-

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Vedligehold og restaurering af kommunens kunst			400,0	400,0
<i>Vedligeholdelse og restaurering, drift</i>			400,0	400,0
Kulturs totale budget	154.931,0	154.931,0	154.931,0	154.931,0

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

Finansieres i sammenhæng med andre besparelser på kulturområdet i årets budgetproces.

6. Personale- og arbejdsmiljømæssige konsekvenser (antal årsværk)

Ingen

7. Konsekvenser for andre politikområder

Ingen

8. Tidligere besparelser / udvidelser

Ingen

Besparelses- forslag Nødvendigt forslag Forslag til ønsket udvikling Kompenserende besparelse Fastholdelses- forslag

1. Ældrereform – kvalitetsløft af ældreplejen

2. Beskrivelse af forslag (handling inkl. opfølgning)

Med ældrereformen afsættes der 1,04 mia. kr. årligt med indfasning frem mod 2027 til at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen.

Midlerne til et kvalitetsløft af ældreplejen vedr. 2025 og frem er lagt ind i det generelle løft af bloktilskuddet.

Esbjerg Kommunes andel af bloktilskuddet er 1,929 pct. Andel af ældrereformen udgør således:

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Ældrereform bloktilskud	13.043	14.043	20.062	20.062

Med dette ændringsforslag foreslås, at midlerne fra bloktilskuddet vedrørende ældrereformen tilgår Sundhed & Omsorgsudvalgets budget i en pulje.

Sundhed & Omsorgsudvalget har udarbejdet spareforslag SO 71-05 på 4,5 mio. kr. årligt vedrørende nedsættelse af rengøring hos modtagere af praktisk hjælp fra hver anden til hver tredje uge.

Spareforslaget SO 71-05 modregnes i puljen vedrørende ældrereformen, så der fortsat er rengøring hos modtagere af praktisk hjælp hver anden uge. Dette er dermed en del af ældrereformen på at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen.

3. Ændring af målsætninger / serviceniveau

-

4. Økonomi

Beløb i 1.000 kr.

	2025	2026	2027	2028
Indsatsområde / resultatkrav				
Ældrereform – kvalitetsløft af ældreplejen	13.043	14.043	20.062	20.062
Anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0
Drift	0,0	0,0	0,0	0,0
Områdets totale budget	13.043	14.043	20.062	20.062

5. Finansiering ved øgede driftsudgifter

-

6. Personale- og arbejdsmiljømessige konsekvenser (antal årsværk)

7. Konsekvenser for andre politikområder

-

8. Tidligere besparelser / udvidelser

-